

FYLKESMANNEN I SOGN OG FJORDANE

Sakshandsamar: Hermund Mjelstad
Telefon: 57643124
E-post: fmsfhm@fylkesmannen.no

Vår dato
07.09.2015
Dykkar dato

Vår referanse
2015/2948 - 434.11
Dykkar referanse

Lærdal sankelag
v/Kåre Rudningen

6888 BORGUND

Forlenging av skadefellingsløyve på ein jerv i deler av Lærdal kommune

Vi viser til telefonsamtale 06.09.2015 med Lærdal sankelag v/Lars Nesse der det blir søkt om forlenging av skadefellingsløyve på ein jerv i Lærdal kommune.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1,3 og 8, gjev Fylkesmannen i Sogn og Fjordane Lærdal sankelag skadefellingsløyve på ein jerv i perioden 07. september 2015 – 09. september 2015. Lærdal sankelag er ansvarleg for fellingsforsøket. Nærare vilkår går fram av dette brevet.

Vedtaket vart formidla munnleg til Lærdal sankelag v/Lars Nesse 6. september. Rovviltnemnda v/leiar er orientert om vedtaket.

Bakgrunn

Statens Naturoppsyn har dokumentert 3 lam drepne av jerv ved Breisete ovanfor Erdal i Lærdal kommune 19. august 2015. Dette er i eit området der det og tidlegare år har vore omfattande jerveskade. Vidare har SNO dokumentert 2 kadaver etter dette, og seinast i helga 5-6. september vart det dokumentert 6 nye kadaver i Lærdal. Det er grunn til å tru at tapstala er større enn dette, og det er difor all grunn til å starte heimsanking av sau så snart som mogleg. 10. september startar den ordinære lisensfellinga av jerv, der rovviltnemnda har sett ei kvote på 8 jerv i region 1.

Deler av Lærdal, Årdal, Luster og Stryn kommunar opplevde store tap grunna jerveskade i 2014. Størst skade var det i Lærdal og Årdal. Statens Naturoppsyn (SNO) har i vinter spora ein jerv på Lærdal sørside som er identifisert ved DNA til å vere ei tispe. Det er usikkert om tispas har yngla her. Det vil og kunne vere hannjerv i området når det er ei tispe som held seg der. SNO lukkast ikkje med å ta ut jerven i vinter og det vart difor gjeve eit skadefellingsløyve på ein jerv på Lærdal sørside frå 1. juni utan resultat.

Lærdal kommune er ein kommune med mykje sau på utmarksbeite og etter vår vurdering er skadepotensialet stort i dette området. Normalt er det svært vanskeleg å ta ut jerv i sommarsesongen, men sjansen kan vere større med meir folk i fjellet i samband med reinsjakta som starta 20. august. Når løyvet no er forlenga til og med 9. september vil vår oppmoding vere at det og blir iverksett nedsanking. Slik tidlegare/akutt nedsanking vil etter søknad få tilskot frå midlane til førebyggjande tiltak med kr 6,- pr. dag pr. dyr.

Frå 01. juni har Fylkesmannen høve til å gje skadefellingsløyve på jerv etter § 9 i forskrift om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta). Eit eventuelt løyve blir gjeve på bakgrunn av vedtak om kvote i rovviltnemnda, jf. § 8 i rovviltforskrifta. Rovviltnemnda har i møte 26.05.2015 vedteke ei kvote på 6 jerv i region 1. Kvota gjeld for perioden 01.06.2015 – 15.02.2016. Ein jerv er felt på skadefelling i Luster 11. juni, slik at det er 5 jerv igjen.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) er grunnlaget for Fylkesmannen sitt vedtak i saka. Vi viser spesielt til naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskrifta §§ 8 og 9, jf. §§ 1, 3 og 4, der det går fram:

Naturmangfoldlova § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakseinnlandsfisk (...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,

(...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskrifta § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskrifta § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn. Det skal være 3 årlige ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, der familiegruppens revir i sin helhet ligger i Norge. Dersom over halvparten av reviret ligger innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv, skal reviret regnes som innenfor forvaltningsområdet. Når en del av reviret ligger i Sverige skal familiegruppen ikke regnes med i målet på 3 årlige ynglinger.

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling):

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Direktoratet for naturforvaltning, jf. § 13.

Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres

dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) områdets betydning som beitemark*
- b) skadenes omfang og utvikling*
- c) potensialet for fremtidige skader*
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak. side 3 av 5*

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, samt metoder for felling. Det kan også gis bestemmelser om dekning av påløpte utgifter i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

Kvotest for betingast skadefelling:

Rovviltnemnda i region 1 har i møte 26. mai 2015 fastsett ein kvote på seks (6) jerv for perioden 01.juni 2015 – 15. februar 2016, jf. sak 05/15.

Fylkesmannen si vurdering:

Det er ikkje mål om ynglande jerv i region 1, og heile regionen er prioritert for beitedyr. Den reviderte forvaltningsplanen som rovviltnemnda nyleg har vedteke (mars 2014), tilseier at regionen ikkje skal ha skadegjerande rovvilt. Streifdyr av alle fire artane må likevel kunne påreknaast.

SNO har gjort uttak av seks jerv (tre hannar og tre hoar) i perioden 17.04.2015 – 29.04.2015, fem i Luster kommune og ein i Årdal kommune. I tillegg vart ei tisper felt på skadefelling i Luster 11. juni. Det er samstundes og i ettertid registrert spor etter jerv m.a. i Lærdal kommune og DNA frå denne jerven viser at det er ei tisper. Det er i tillegg registrert spor fleire stader i fylket og det er både kjende og ukjende individ blant desse. Det er også dokumentert yngling i region 3 i nærområda til vår region, og det er registrert fleire jerv utanom ynglingane. Når det no er dokumentert jerveskade på Lærdal sørsida er det grunn til å tru at skadeomfanget vil auke framover.

Vi kan ikkje sjå at det er mogleg å gjennomføre andre førebyggjande tiltak som i tilstrekkeleg grad kan forhindre/sikre at dyr ikkje blir skada på beite i sesongen 2015, jf § 9 i rovviltforskrifta, andre ledd bokstav a-d.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentleg myndigheitsutøving. Offentlege vedtak som kan råke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitenskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon og effekt av påverknad, jf. § 8. Det er god kunnskap om jerven sin bestandssituasjon i Noreg frå det nasjonale overvakingsprogrammet for rovvilt. «Føre-var-prinsippet» i § 9 er difor lite relevant for denne saka. Også for samla belastning § 10 er kunnskapsgrunnlaget godt. I forvaltningsplanen for rovviltregion 1 er det ikkje mål om ynglande jerv. Rovviltnemnda i region 1 har vedteke ein skadefellingskvote på inntil seks jervar. Vi vurderer det difor slik at eit uttak av jerv her ikkje vil føre til irreversibel skade for bestanden, jf. § 12. Naturmangfaldlova § 11 gjeld kostnadane ved miljøforringing, og er ikkje aktuelt her.

Vedtak

På bakgrunn av ei samla vurdering vurderer Fylkesmannen i Sogn og Fjordane at det ikkje ligg føre anna tilfredsstillande løysing i den aktuelle delen av fylket enn felling av jerv. Vi gjev difor løyve til å felle ein jerv innanfor delar av kommunen Lærdal. Lærdal sankelag er ansvarleg for skadefellingsforsøket. **Vi vil samstundes sterkt oppmode om at saueeigarane startar nedsinking i området snarast råd. Av erfaring veit vi at skadeomfanget ved jerveskader på denne tida kan bli store. Dei som sankar før vanleg sanketid kan søkje Fylkesmannen om tilskot til tidleg nedsinking.**

Vedtaket er fatta med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b og § 77 , jf. rovviltforskrifta § 9, jf. §§ 1,3 og 8.

Følgjande vilkår er knytt til fellingsløyvet:

1. Fellingsområdet er avgrensa til Lærdal kommune, frå grensa til Buskerud og Aurland kommune i sør, E 16 i nord, RV 52 i aust og grensa mot sjø i vest.
2. Fellingsløyvet gjeld felling av ein jerv i tidsrommet 7. september 2015 til og med 9. september 2015.
3. Lærdal sankelag er ansvarleg for fellingsforsøket. Fellingsforsøket skal organiserast og leiast av fellingsleiar. Fellingsleiar er ansvarleg for oppnemning av personar til fellingslaget. Sankelaget skal levere/sende liste til kommunen over oppnemnde personar. Alle i fellingslaget skal vere kjende med innhaldet i dette brevet og dei generelle reglane i rovviltforskrifta og i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.
4. Fellingsforsøk og felling kan skje utan omsyn til grunneigarretten, jamfør lov om jakt og fangst av vilt § 35. Fellingsleiar kan vurdere om det er trong for å be Statens naturoppsyn om bistand i fellingsforsøket eller på anna vis vere til hjelp med sin kompetanse.
5. Ved felling skal det nyttast våpen og ammunisjon godkjend for storviltjakt, jf. forskrift om utøving av jakt, felling og fangst §§ 15 og 16.
6. Deltakarar i fellingsforsøket skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve seinast i 2014.
7. Felling eller forsøk på felling av jerv skal straks meldast til Fylkesmannen (tlf:481 43 095) og Statens naturoppsyn (tlf:480 94 364). Den som feller dyr skal framvise felt dyr for Statens naturoppsyn for kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skyttar skal kunne påvise fellingsstad (eller eventuelt skotplass) etter oppmoding frå Statens naturoppsyn, Fylkesmannen eller politiet.
8. Felt dyr i medhald av dette løyvet er Viltfondet sin eigedom. Ingen kan difor på noko vis gjere seg nytte av felt dyr eller deler av dyret utan samtykke frå Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mogleg takast til Norsk institutt for naturforskning i Trondheim.
9. Dersom jerv blir skadeskoten, pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for avlive dyret snarast mogleg. Skyttar pliktar å forvise seg om dyr det er skote på er treft eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar utan opphald melde frå til Fylkesmannen, Statens naturoppsyn og næraste politimyndighet. Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutning av ettersøk.

10. Fylkesmannen kan til ein kvar tid endre eitt eller fleire av vilkåra, eller trekke tilbake fellingsløyvet.

Sankelaget/fellingslaget skal sende skadefellingslogg til Fylkesmannen innan tre veker etter at skadefellingsforsøket er avslutta.

Dette vedtaket kan påklagast innan tre veker frå den dagen dette brevet kom fram, jf forvaltningslova. Ei eventuell klage bør grunngjevast og skal stilast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger.

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
fylkesmiljøvernssjef

Hermund Mjelstad
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Kopi pr. e-post: Rovviltneimnda region 1 v/leiar
Lærdal kommune
Statens naturoppsyn
Miljødirektoratet
Politiet i Sogn og Fjordane
Mattilsynet